Outline

Cuprins

1	Introducere		
	1.1	Motivație	1
	1.2	Cunoașterea domeniului problemei	2
	1.3	Operatii primitive	8

1 Introducere

1.1 Motivație

Ce este geometria computațională

Obiectele geometrice - punctele, liniile, poligoanele, etc. - constituie baza multor aplicații și conduc la multe probleme și algoritmi interesanți.

Disciplina a fost numită în jurul anului 1975, când teza de doctorat a lui Shamos a atras atenția multor cercetători.

În centrul acestei discipline stă o serie de tehnici de proiectare și de analiză a algoritmilor. Acești algoritmi operează cu sau sunt ghidați de o serie de structuri de date caracteristice geometriei computaționale. Acestea includ aranjamente de obiecte geometrice, localizări, înfășuratoarea convexă, diagrame Voronoi, triangularizări.

Scopul următoarelor trei lecții este de a face o scurtă introducere în algoritmica din acest domeniu.

Putem vedea aceste lecții ca un studiu de caz de algoritmică specifică unui domeniu (Domain Specific Algorithms).

Vom considera numai obiecte din geometria plană.

Aplicaţii

- grafică ("computer vision", reconstruirea de imagini)
- robotică (mișcare în plan, vizibilitate)
- proiectare asistată de calculator (CAD)
- siteme informatice geografice (GIS)
- statistică

Exemplu: înfășuratoarea convexă

Dată o mulțime finită S de puncte în plan, să se determine cea mai mică mulțime convexă care include S.

Exemplu: intersecția de poligoane

Date două suprafețe poligonale, să se calculeze intersecția lor.

Exemplu: problema galeriei de arta

Podeaua unei galerii de arta este sub forma unui poligon. Se pune problema determinării numărului de paznici care să supravegheze complet întreaga galerie. Unghiul de vedere al unui paznic este de 360 de grade dar el nu poate vedea prin ziduri.

Formulare echivalentă: câte becuri sunt necesare pentru luminarea galeriei (se presupune că tavanul are aceeași formă ca podeaua și pereții nu reflectă lumina).

Variante:

- număr minim de paznici,
- -numărul de paznici necesari pentru orice polgon cu \boldsymbol{n} vârfuri, pentru un \boldsymbol{n} dat

Vizual - simplu, Algoritmic - mai complicat

Instance: Se consideră un triunghi T și un punct P.

Question: Este P interior lui T?

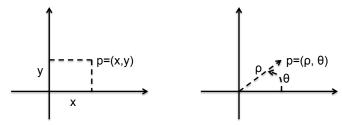
Aceeași problemă dar cu un poligon convex PLG în loc de triunghiul T.

- dacă desenăm triunghiul (poligonul) și punctul, răspunsul este identificat vizual imediat:
- algoritmic nu e așa de simplu:
 - structuri de date pentru T (PLG) și P
 - formularea matematică a răspunsului
 - translatarea formulării matematice în limbaj algoritmic, utilizând termenii structurilor de date

1.2 Cunoașterea domeniului problemei

Puncte

Un punct P poate fi reprezentat prin coordonate carteziene, P=(x,y), sau coordonate polare, $P=(\rho,\theta)$.

Tipuri de date pentru puncte

 \bullet structuri

Coordonate carteziene:

 $P \mapsto v_P, v_P \in CPoint$

 $CPoint = Str\langle \mathtt{x} : Float, \mathtt{y} : Float\rangle = \{\{\mathtt{x} \to v_x \ \mathtt{y} \to v_y\} \mid v_x, v_y \in Float\}\}$

```
CPoint este descrierea abstractă a tiupului C++: struct CPoint \{ float x, y ;\}
```

Coordonate polare:

```
P |-> {rho |-> 5, theta |-> 0.643501109} P \mapsto v_P, v_P \in PPoint \ PPoint = Str\langle rho : Float, theta : Float \rangle = {\{rho \rightarrow \rho \text{ theta} \rightarrow \rho \} | \rho, \theta \rightarrow \rho \} | \rho, \theta \rightarrow Float \}}
```

Conversie polare \mapsto carteziene

```
(\rho,\theta) \mapsto (\rho \cdot \cos(\theta), \rho \cdot \sin(\theta)) \text{ (timp uniform: } O(1))
\operatorname{cart}(\mathsf{PP}) \ \{ \\ \mathsf{CP.x} = \mathsf{PP.rho} * \operatorname{cos}(\mathsf{PP.theta}); \\ \mathsf{CP.y} = \mathsf{PP.rho} * \sin(\mathsf{PP.theta}); \\ \mathsf{return CP;} \ \}
\operatorname{pi} = 3.14159265359;
\operatorname{PP1.rho} = \operatorname{sqrt}(2); \\ \operatorname{PP1.theta} = \operatorname{pi} \ / \ 4; \\ \mathsf{CP1} = \operatorname{cart}(\mathsf{PP1}); \\ \mathsf{krun ../tests/comp-geom1/polar2cart.alk -cINIT=".Map"} \\ < \mathsf{k} > \\ . \mathsf{K} \\ < / \mathsf{k} > \\ < \operatorname{state} > \\ \mathsf{CP1} \ | \ -> \ \{ \ (\mathsf{x} \ -> \ 9.9999999999994837e - 01) \ (\mathsf{y} \ -> \ 1.000000000000000017e + 00) \ \} \\ \operatorname{PP1} \ | \ -> \ \{ \ (\operatorname{rho} \ -> \ 1.4142135623730951e + 00) \\ \ (\operatorname{theta} \ -> \ 7.8539816339750002e - 01) \ \} \\ \operatorname{pi} \ | \ -> \ 3.14159265359000001e + 00 \\ < / \operatorname{state} > \\ \end{aligned}
```

Conversie carteziene \mapsto polare 1/6

$$\rho = \sqrt{x^2 + y^2}$$

$$\theta' = \begin{cases} \frac{\pi}{2} &, y > 0 \\ -\frac{\pi}{2} &, y < 0 \\ \text{nedefinit} &, y = 0 \end{cases}$$

•
$$x \neq 0$$

 $\theta' = \operatorname{atan}(\frac{y}{x})$

$$\theta = \begin{cases} \theta' & , \theta' \ge 0 \\ \theta' + 2\pi & , \theta' < 0 \end{cases}$$

Convenim $\theta' = 0$ dacă x = y = 0.

Conversie carteziene \mapsto polare 2/6

```
if (CP.y < 0.0) theta1 = 0.0 - pi/2.0;
    else theta1 = pi/2.0;
  else {
    theta1 = atan(CP.y / CP.x);
  if (theta1 >= 0) PP.theta = theta1;
  else PP.theta = theta1 + 2 * pi;
  return PP;
Conversie carteziene \mapsto polare 3/6
CP1 = { x \rightarrow 1.0 y \rightarrow 1.0};
PP1 = polar(CP1);
CP1 = cart(PP1);
krun ../tests/comp-geom1/cart2polar.alk -cINIT=".Map"
<k>
    .K
</k>
<state>
    PP1 |-> { (rho -> 1.4142135623730951e+00)
    (theta -> 7.8539816339744828e-01) }
</state>
Intermezzo: atenție la erorile de calcul!!
CP1 = { x \rightarrow 1.0 y \rightarrow 1.0};
PP1 = polar(CP1);
CP11 = cart(PP1);
if (CP1.x == CP11.x) b = true;
else b = false;
krun ../tests/comp-geom1/cart2polar.alk -cINIT=".Map"
<k>
</k>
<state>
    CP1 \mid - \rangle { (x -> 1e+00) (y -> 1e+00) }
    CP11 |-> { (x -> 1.0000000000000002e+00) (y -> 1e+00) }
       /-> false
</state>
Conversie carteziene \mapsto polare 4/6
CP2 = \{ x \rightarrow -1.0 y \rightarrow 1.0 \};
PP2 = polar(CP2);
CP2 = cart(PP2);
```

Conversie carteziene \mapsto polare 5/6

$$atan: \mathbb{R} \to (-\frac{\pi}{2}, \frac{\pi}{2})$$

</state>

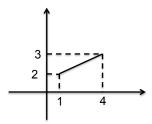
Trebuie determinat cadranul la care aparține punctul:

$$\theta' = \begin{cases} \operatorname{atan}(\frac{y}{x}) &, x > 0 \\ \operatorname{atan}(\frac{y}{x}) + \pi &, x < 0 \land y \ge 0 \\ \operatorname{atan}(\frac{y}{x}) - \pi &, x > 0 \land y < 0 \end{cases}$$
$$\theta = \begin{cases} \theta' &, \theta' \ge 0 \\ \theta' + 2\pi &, \theta' < 0 \end{cases}$$

În multe limbaje de programare θ' este notată cu atan2().

```
Conversie carteziene \mapsto polare 6/6
```

```
polar(CP) {
  PP.rho = sqrt(CP.x * CP.x + CP.y * CP.y);
  if (CP.x == 0.0) {
    if (CP.y < 0.0) theta1 = 0.0 - pi/2.0;
    else theta1 = pi/2.0;
  } else {
    arctg = atan(CP.y / CP.x);
    if (CP.x \ge 0.0) theta1 = arctg;
      if (CP.y < 0.0) theta1 = arctg - pi;
      else theta1 = arctg + pi; }
  }
  if (theta1 >= 0) PP.theta = theta1;
  else PP.theta = theta1 + 2 * pi;
  return PP;
(timp uniform: O(1))
   Un segment este reprezentat de o pereche de puncte:
{A \rightarrow \{x \rightarrow 1, y \mid \rightarrow 2\} B \rightarrow \{x \rightarrow 4, y \rightarrow 3\}}
   Accesarea coordonatelor: A.x A.y B.x B.y...
```


 $Segm = Str \langle \mathtt{A} : Point, \mathtt{B} : Point \rangle = \{ \{ \mathtt{rho} \rightarrow \rho \ \mathtt{theta} \rightarrow \theta \} \mid \rho, \theta \in Float \}$ $Point \in \{ CPoint, PPoint \}$

Linii poligonale

Structura de date: lista liniare de puncte Pot fi:

- \bullet simple
- închise/deschise

linie poligonala

linie poligonala simpla

linie poligonala inchisa

linie poligonala simpla inchisa

Structuri de date pentru linii poligonale

• liste liniare

 $PolygLine = List \langle Point \rangle$

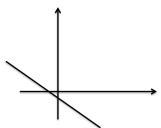
Crearea unei liste cu punctele:

$$A = \{ x \rightarrow 3 y \rightarrow 5 \};$$

 $B = \{ x \rightarrow 2 y \rightarrow 1 \};$
 $C = \{ x \rightarrow 0 y \rightarrow 0 \};$

[1ex]

O dreaptă este reprezentată printr-o ecuatie liniară: $a \cdot x + b \cdot y + c = 0$


```
Structura de date: structura Line = Str \langle {\tt a}: Float, {\tt b}: Float, {\tt c}: Float \rangle Exemplu: dreapta 3x+4y+2=0 este reprezentată de structura d |-> {a -> 3 b -> 4 c -> 2}
```

Dreapta care trece prin două puncte distincte P și Q 1/3

```
• se consideră sistemul:  \begin{cases} d.a*P.x+d.b*P.y+d.c=0\\ d.a*Q.x+d.b*Q.y+d.c=0 \end{cases}
```

• îhm, două ecuații și trei necunoscute?

Distingem cazurile:

• dreapta este paralelă cu Oy: rezultă P.x = Q.x iar ecuația este x = P.x (sau x = Q.x), i.e., d.a = 1, d.b = 0, d.c = -P.x

Dreapta care trece prin două puncte distincte P și Q 2/3

- dreapta NU este paralelă cu Oy: rezultă $d.b \neq 0$ și sistemul devine $\begin{cases} \text{P.y} = \texttt{m} * \texttt{P.x} + \texttt{n} \\ \text{Q.y} = \texttt{m} * \text{Q.x} + \texttt{n} \end{cases}$ unde $m = -\frac{a}{b} = \frac{P.y Q.y}{P.x Q.x}, \ n = -\frac{c}{a} = P.y \frac{P.y Q.y}{P.x Q.x} * P.x$ Luăm d.a = -m, d.b = 1, d.c = -n și obținem forma mult mai cunoscută y = mx + n pentru ecuație, unde m este panta dreptei.
- P = Q: dreapta este nedefinită; luăm d.a = d.b = d.c = 0

Dreapta care trece prin două puncte distincte P și Q 1/3

```
line(P,Q) {
  if (P.x == Q.x && P.y == Q.y)
    return {a -> 0.0 b -> 0.0 c -> 0.0};
  if (P.x == Q.x) {
    l.a = 1.0;
    l.b = 0.0;
    lc = P.x;
    return 1;
  }
  l.a = 0.0 - (P.y - Q.y) / (P.x - Q.x);
  l.b = 1.0;
  l.c = 0.0 - P.y - l.a * P.x;
  return 1;
}
```

1.3 Operații primitive

Fie P un punct și d o dreaptă. Relativ la d, P se poate afla:

- $\hat{i}ntr$ -un semiplan: d.a * P.x + d.b * P.y + c > 0
- $pe dreapt \breve{a}$: d.a * P.x + d.b * P.y + c = 0
- pe celălalt semiplan: d.a * P.x + d.b * P.y + c < 0

Notăm cu (d, P) semiplanul determinat de dreapta d și punctul P.

Poziționarea față de un segment AB:

- se determină dreapta suport
- dacă se află pe dreaptă, se verifică dacă este între A și B

Se poate testa și în ordine inversă.

Timp uniform: O(1)

Intersecția a două drepte 1/2

$$\begin{cases} a_1 \cdot x + b_1 \cdot y + c_1 = 0 \\ a_2 \cdot x + b_2 \cdot y + c_2 = 0 \end{cases}$$

$$det = \begin{vmatrix} a_1 & b_1 \\ a_2 & b_2 \end{vmatrix} det_x = \begin{vmatrix} -c_1 & b_1 \\ -c_2 & b_2 \end{vmatrix} det_y = \begin{vmatrix} a_1 & -c_1 \\ a_2 & -c_2 \end{vmatrix} [1ex]$$

$$det = 0, \text{ drepte paralele (excludem cazul când coincid)}$$

$$det \neq 0, \text{ sistemul are solutie unică: } x = \frac{det_x}{det}, \ y = \frac{det_y}{det}$$

În notația structurilor de date pentru drepte:

$$det = \left| egin{array}{ccc} \mathtt{d1.a} & \mathtt{d1.b} \\ \mathtt{d2.a} & \mathtt{d2.b} \end{array}
ight| = \mathtt{d1.a} * \mathtt{d2.b} - \mathtt{d1.b} * \mathtt{d2.a}$$

Intersecția a două drepte 2/2

```
lineIntersection(11, 12) {
   det = 11.a *12.b - 11.b*12.a;
   detx = 11.b*12.c - 11.c *12.b;
   dety = 11.c*12.a - 11.a *12.c;
   if (det == 0.0) return emptySet;
   P.x = detx / det;
   P.y = dety / det;
   return singletonSet(P);
}
```

Timp uniform: O(1)

Intersecția a două segmente (când există)

Soluția 1:

- se determină punctul P de intersecție a dreptelor suport;
- se verifică dacă P aparține segmentelor;

Soluția 2:

• se verifică dacă pentru fiecare segment capetele sale sunt deoparte și de alta a dreptei suport determinate de celălalt segment (detalii pe tablă);

Soluția 3 (sweep line):

• se baleiază (mătură) planul cu o dreaptă orizontală (sau verticală) și se analizează pozițiile punctelor eveniment (oarecum asemănător ca la 2);

Timp uniform: O(1)

Orientarea a trei puncte (primitiva ccw) 1/3

 ${\rm CCW}=$ "Counter-Clock-Wise" (sensul invers arcelor de ceasornic) [1ex] Fie A,B,C trei puncte.

$$det(A,B,C) = \begin{vmatrix} A.x & A.y & 1 \\ B.x & B.y & 1 \\ C.x & C.y & 1 \end{vmatrix}$$

- det(A, B, C) > 0: A, B, C formează un ciclu în sens invers arcelor de ceasornic (întoarcere stânga)
- det(A,B,C) < 0: A, B, C formează un ciclu în sensul arcelor de ceasornic (întoarcere dreapta)
- det(A, B, C) = 0: A, B, C sunt coliniare

Timp uniform: O(1)

Convenție: $det(A,B,C) \to \mathtt{sign2xTriArea}(\mathtt{A},\mathtt{B},\mathtt{C})$ (vom vedea mai târziu de ce)

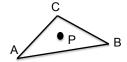
Orientarea a trei puncte (primitiva ccw) 2/3

```
sign2xTriArea(A, B, C) {
    d1 = B.y * A.x + C.y * B.x + A.y * C.x;
    d2 = C.x * B.y + B.x * A.y + A.x * C.y;
    return d1 - d2;
}

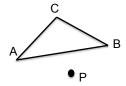
ccw(A, B, C)
/*
    turn left = +1;
    turn right = -1;
    colinear = 0;
*/
{
    ax2 = sign2xTriArea(A, B, C);
    if (ax2 > 0.0) return 1;
    if (ax2 < 0.0) return -1;
    return 0;
}</pre>
```

Orientarea a trei puncte (primitiva ccw) 3/3

Localizarea unui punct față de un triunghi 1/7

ccw(P, A, B), ccw(P, B, C) și ccw(P, C, A) au toate același semn.

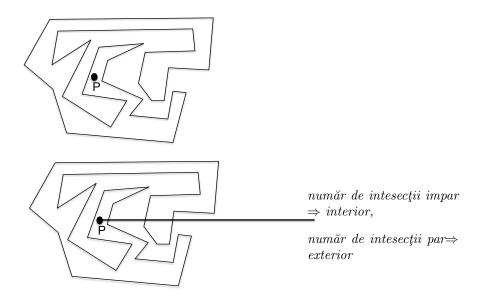
ссw(Р, А, В), ссw(Р, В, С) \S{i} ссw(Р, С, А) NU au to ate ace lasi semn.

Timp uniform: O(1)

Localizarea unui punct față de o linie poligonală simplă închisă 2/7 Theorem (Jordan)

Orice curbă simplă închisă împarte planul în două regini distincte: interiorul liniei (mărginită) și exteriorul (nemărginită).

Instance: O linie poligonală simplă închisă L și un punct P. Question: Aparține P interiorului lui L?[1.5ex]

Localizarea unui punct față de o linie poligonală simplă închisă 3/7

Număratul intersecțiilor trebuie făcut cu atenție deoarece sunt cazuri de excepție:

+ cazurile când o latură este inclusă în semidreaptă.

Calculul unei intersecții: O(1) Determinarea numărului de intersecții: O(n), n numărul de segmente ale liniei L

Presupunem că L[0] nu se află pe semidreaptă și că P nu se află pe linia poligonală L.

```
isInteriorOf(L, P) {
  L.pushBack(L[0]);
  counter = 0;
  for (i = 0; i < L.size()-1; i = j)
    counter = counter + count(i, j);
  return counter % 2 == 1;
}</pre>
```

Localizarea unui punct față de o linie poligonală simplă închisă 5/7 count(i, out j):

 \bullet dacă L[i] și L[i+1] sunt de aceeași parte a semidreptei, atunci $\mathtt{j}=\mathtt{i}+\mathtt{1}$ și întoarce zero;

- altfel determină $\{Q\} = line(L[i], L[i+1]) \cap$ dreapta suport a semidreptei $(Q \text{ există deoarece cazul când cele două drepte sunt paralele este exclus de itemul precedent);$
- dacă Q.x < P.x, atunci j = i + 1 şi întoarce zero;
- dacă $Q.x \ge P.x$ și $Q \ne L[i+1]$, atunci j = i+1 și întoarce unu;
- dacă $Q.x \ge P.x$ și Q = L[i+1]:
 - determină primul j > i + 1 care nu aparține semidreptei (rezultă că nu aparține nici dreptei suport);
 - dacă L[i] și L[j] sunt de aceeași parte a semidreptei, atunci întoarce zero;
 - altfel întoarce unu;

Localizarea unui punct față de o linie poligonală simplă închisă 6/7

• dreapta suport a semidreptei:

```
dP. a = 0; dP.b = 1; dP.c = 0 - P.y;
```

• L[i] și $L[i+1] \ (L[j])$ sunt de aceeași parte a semidreptei:

• $\{Q\} = line(L[i], L[i+1]) \cap$ dreapta suport a semidreptei:

```
Q = lineIntersection(line(L[i], L[i+1]), dP);
```

 \bullet determină primul j > i+1 care nu aparține semidreptei:

```
j = i+1;
while(L[j].y == P.y && L[j].x >= P.x) ++j;
```

Localizarea unui punct față de o linie poligonală simplă închisă 7/7

Aria unui triunghi 1/2

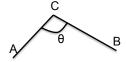
Theorem

Dacă A, B, C formează o întoarcere stânga atunci sign2xTriArea(A, B, C) este dublul ariei triunghiului ABC (de unde si numele).

Aria unui triunghi 2/2Theorem

Dacă A,B,C formează o întoarcere stânga și P un punct oarecare din plan, atunci sign2xTriArea(P,A,B) + sign2xTriArea(P,B,C) + sign2xTriArea(P,C,A) este dublul ariei triunghiului ABC.

Unghiul convex format de trei puncte 1/3

- distanţa dintre două puncte: $\label{eq:dist} \begin{aligned} &\text{dist}(P,\mathbb{Q}) = \sqrt{(\mathbb{Q}.x - P.x) * (\mathbb{Q}.x - P.x) + (\mathbb{Q}.y - P.y) * (\mathbb{Q}.y - P.y)} \\ &- \text{se aplică teorema cosinusului} \\ &\text{a = dist}(C, B); \\ &\text{b = dist}(C, A); \\ &\text{c = dist}(A,B); \\ &\text{theta = acos}((a*a + b*b - c*c)/ 2*a*b); \end{aligned}$

Timp uniform: O(1)

Unghiul convex format de trei puncte 2/3

```
dist(P, Q) {
  d1 = (Q.x-P.x)*(Q.x-P.x);
  d2 = (Q.y-P.y)*(Q.y-P.y);
  return sqrt(d1 + d2);
angle(A, C, B) {
  a = dist(C, B);
  b = dist(C, A);
  c = dist(A, B);
  return acos((a*a + b*b - c*c)/ (2*a*b));
Unghiul convex format de trei puncte 3/3
A = \{x \rightarrow 1.0 \ y \rightarrow 1.0\};
B = \{x \rightarrow 3.0 \ y \rightarrow 1.0\};
C = \{x \rightarrow 2.0 \ y \rightarrow 2.0\};
D = \{x \rightarrow 5.0 \ y \rightarrow 1.0\};
theta1 = angle(A, B, C);
theta2 = angle(B, C, A);
theta3 = angle(B, A, C);
theta4 = angle(A, B, D);
krun ../tests/comp-geom1/angle.alk -cINIT=".Map"
<k>
```

</k> <state> ... theta1 |-> 7.853981633974485e-01

theta1 |-> 7.853981633974485e-01 theta2 |-> 1.5707963267948963e+00 theta3 |-> 7.853981633974485e-01

theta3 |-> 7.853981633974485e-01 theta4 |-> 3.1415926535897931e+00

Triangularizare (definiția)

O diagonală a unui poligon L este un segment AB determinat de două vârfuri A și B cu proprietatea că orice punct Q din AB, $Q \notin \{A, B\}$, se află în interiorul lui L.

Proposition

</state>

Orice poligon cu $n \geq 4$ vârfuri are cel puțin o diagonală.

Theorem (Triangularizare)

Orice poligon cu $n \geq 3$ poate fi împărțit în triunghiuri ducând diagonale.

Demonstractia prin inducție după n.

Graful dual al unei triangularizări

Graful dual unei triangularizări:

- vârfuri: triunghiuri ale traingularizării
- există muchie între două vârfuri dacă acestea partajează o diagonală.

Proposition

Graful dual al unei triangularizări a unui poligon este un arbore.

"Ureche" a unui poligon

O ureche a unui poligon L este o secvență de trei vârfuri consecutive A, B, C a.î. AC este diagonală. B se numește vârful urechii.

Dacă A, B, C este ureche atunci \widehat{ABC} este convex $(<\pi)$.

Theorem

Orice poligon cu $n \geq 3$ vârfuri are cel puțin două urechi care nu se suprapun.

Urechile sunt frunze în arborele dual.

Aria unui poligon 1/2

Theorem

Dublul ariei unui poligon $P_0P_1...P_{n-1}$, $n \geq 3$, cu vârfurile parcurse in sens invers arcelor de ceasornic, este

$$sign2xTriArea(Q, P_0, P_1) + sign2xTriArea(Q, P_1, P_2) + \cdots + sign2xTriArea(Q, P_{n-2}, P_{n-1}) + sign2xTriArea(Q, P_{n-1}, P_0)$$
 (1)

unde Q este un punct oarecare din plan.

Demonstrația prin inducție după n și se utilizează că poligonul are o ureche.

Aria unui poligon 2/2

Suma (1) este egală cu

$$\sum_{i=0}^{n-1} (P_i.xP_{i+1}.y - P_{i+1}.xP_i.y)$$

care este egală cu

$$\sum_{i=0}^{n-1} (P_i.x + P_{i+1}.x)(P_{i+1}.y - P_i.y)$$

considerând Q originea și făcând calcule.

Proposition

Aria unui poligon cu $n \ge 3$ vârfuri poate fi calculat cu n înmuţiri şi 2n adunări/scăderi.